

BOH V ŽIVOTE ČLOVEKA

Pôstny modlitebný týždeň 2015

1. Pokoj v duši

1K 15, 3 – 4:

„Odovzdal som vám totiž predovšetkým to, čo som aj sám prijal, že Kristus umrel pre naše hriechy podľa Písem a bol pochovaný a v tretí deň bol vzkriesený podľa Písem.“

Dobrá správa uprostred nepokojného sveta.

Žijeme uprostred nepokojného sveta a nepokoj naplňa aj našu dušu, naše vnútro. Nepokojný svet dolieha na nás zvonku, nepokoj v duši rozvracia naše myslenie zvnútra. Pýtame sa: Bolo to takto vždy, alebo naša doba je zvláštna veľkým nepokojom?

Berieme do ruky Bibliu a čítame prvé kapitoly. Zistíme, že nepokoj vstúpil do sveta, a zároveň do duše človeka už v raji, po páde do hriechu. Hriech je príčinou a pôvodcom nepokoja, hriech nás vyrušuje, rozvracia naše vzťahy a vzťahy vo svete medzi národmi.

Keď však nazrieme do nášho dnešného sveta, do našej duše zistíme, že nepokoj neustáva, ale sa stupňuje. A stupňuje sa tým viacej, čím viacej sa človek vzdáľuje od Boha, čím viac sa pred Ním skrýva, čím viac pred Ním uteká do všelijakých hústín tohto sveta.

Berieme do ruky Bibliu a hľadáme. Iní berú do rúk iné knihy a hľadajú. Pred nami stojí rovnaká otázka: Kde nájdem pokoja, keď všetko do boja chystá sa, strojí... Jedni hľadajú vo východných náboženstvách, iní v rozličných cvičeniach, ďalší utekajú do samoty, iní medzi ľud, iní v práci, v bohatstve, postavení... Nám ponúka Biblia na začiatku pôstnej doby osvedčenú cestu. Jej začiatok nám predkladá apoštol Pavel v prečítanom texte: *Odovzdal som vám to, čo som aj prijal – Ježiš Kristus umrel pre naše hriechy a vstal z mŕtvych na naše ospravedlnenie.*

Najprv nás upozorňuje na príčinu nepokoja; je ňou hriech. Hriech, tá odveká mocnosť a kliatba, ktorá leží na ľudskom pokolení, s ktorou zápasí Boh i človek od počiatku. Keby nebolo hriechu – vtedy by bol pokoj. Keby sme sa vedeli zbaviť hriechu – vtedy by zavládol pokoj vo svete i v našej duši. Keby... – to je na dlhšie rozprávanie.

Pokoj sa totiž začína znepokojením. Objavením jeho príčiny a zdroja. Objavením, že nepokoj je aj vo mne, pretože vo mne prebýva hriech. To ja sa musím zbaviť hriechu a potom sa začnú diať dobré veci okolo mňa. Potom sa začne šíriť okolo mňa niečo, čo by sme mohli pomenovať dobrou nákazou.

Apoštol práve preto prináša dobrú správu – tam, kde ja nevládzem, tam, kde ja neviem ako, tam prichádza náš Boh v Ježišovi Kristovi. Apoštol nám nevie ponúknuť nič lepšie – odovzdal som vám, čo som aj sám prijal: Kristus umrel za naše hriechy, Kristus sa vysporiadal s mojím hriechom, som oslobodený. Dostal som a každý deň dostávam nový začiatok, novú milosť – Kristus vstal z mŕtvych na moje ospravedlnenie. Žijem síce v hriechu, pokiaľ som v tele, stále som aj v hriechu, ale ho prekonávam, víťazím – v Kristu. Kristus zvíťazil a mne daroval novú spravodlivosť. V Kristu napredujem, nie som už otrokom hriechu, už nepanuje nado mnou, už nie je mocnosťou, ktorá ničí môj život.

Som ospravedlnený. Nie spravodlivý, ale ospravedlnený hriešnik... Moje srdce zaplavila láska, ktorá mi bola daná skrze Ducha Svätého R 5, 5. Vďaka Bohu. Tu je prvý krok na ceste k pokoju, tu sa začína rodiť pokoj v mojej duši. Prijal som to, čo prijal apoštol: Kristus umrel pre naše hriechy! A odovzdávam to ďalej, nehanbím sa za evanjelium Kristovo, lebo ono je mocou Božou, ktorá tvorí vo mne nový život. Amen.

2. Pokoj prichádza skrze Krista

Kol 1, 19 – 20:

„Lebo Boh za dobré uznal, aby v Ňom prebývala všetka plnosť a aby Ním zmieril so sebou všetko, aj čo je na zemi, aj čo je v nebesiach, a priniesol pokoj v krvi Jeho kríža.“

Boh za dobré uznal... Hľadáme pokoj okolo seba i v sebe uprostred nepokojného sveta. Začali sme dobrou správou – evanjeliom Ježiša Krista. Apoštol nám odovzdal, čo aj sám prijal, čo si sám vyskúšal, o čom sa uistil, čo sa dozvedel od iných, aj od očitých svedkov, aj skrze vlastné zápasy viery. Pokoj vo svete a pokoj v duši tvorí Boh skrze Ježiša Krista. Ak chceme nájsť pokoj, ak chceme nájsť miesto, na ktorom by sme precítili pokoj v duši, ak chceme vniesť pokoj medzi ľudí – vtedy musíme najprv nájsť Ježiša Krista, ísť k Nemu, prijať Ho za svojho Pána.

Prečo je to tak? Prečo práve skrze Neho? Ako je to? V Liste Židom v prvej kapitole čítame: **„Mnohokrát rozličným spôsobom hovoril Boh k ľuďom, naposledy prehovoril vo svojom Synovi.“** Apoštol sa znovu a znovu vracia k týmto slovám a opakuje ich, aby sme si ich dobre zapamätali, aby sme im dobre porozumeli, aby sme z nich a skrze tieto slová žili život viery a dosahovali spasenie. Pretože to Boh uznal za dobré a správne a – jedine možné.

Keď sa zamýšľa nad tým, prečo práve takto a nie ináč, uvedomuje si zvrchovanosť Božiu: Boh, ktorý rozumie stvorenému svetu, ktorý rozumie človeku a ľudskej duši, ktorý po stáročia hľadal spôsoby, ako zachrániť stratený svet, ako obnoviť stvorenie, ten Boh uznal za dobré, aby to bolo práve takto a práve skrze Ježiša Krista. A keď hovoríme, že skrze Ježiša Krista, keď hovoríme, že práve takto, mohli by sme si to ešte viac priblížiť a objasniť na základe Písma. Mohli by sme si a môžeme si povedať, že Boh uznal za dobré zachrániť svet láskou a skrze lásku. **„Lebo tak Boh miloval svet, že svojho Syna dal, aby nik, kto verí v Neho nezahynul...“** Boh prichádza ku svetu s láskou a obnovuje lásku v ľudskom srdci – v Kristovi a skrze Neho.

To preto, že svet bol a je chorý na nedostatok lásky. Ľudská duša je chorá na nedostatok lásky. Ľudská duša hynie, umiera, trpí na nedostatok lásky. Skutočnej lásky, lásky Kristovej, lásky Božej. A Boh objavil spôsob, ako uzdraviť, ako obnoviť, ako stvoriť nové stvorenie – tak, že svojho Syna dal... Tak, že prejavil svoju lásku naplno. Na Golgote, pod krížom Kristovým. Aby Ním a skrze Neho zmieril a obnovil všetko nielen na zemi, ale aj to, čo je v nebesiach, aby obnovil celé stvorenstvo.

Pôstna doba je zvláštny čas – keď vnímame otcovské Božie srdce, keď vnímame Jeho nesmiernu lásku k nám, keď vnímame Jeho úsilie záchrany stvoreného sveta, Jeho spôsoby. Keď sa viacej približujeme pod Kristov kríž, viacej nás oslovuje všetko, čo sa tam deje, viacej sa učíme rozumieť viere a jej uzdravujúcej moci.

A práve toto vnímanie vnáša pokoj do našej duše, toto vnímanie Božieho otcovského srdca uzdravuje stvorený svet. Boh nás volá, aby sme sa pridali. Amen.

3. Zmierení a prijatí

Kol 1, 21 – 22:

„Aj vás, ktorí ste kedysi boli odcudzení a nepriateľského zmýšľania vo svojich zlých skutkoch... teraz zmieril so sebou Jeho smrťou v ľudskom tele, aby vás postavil pred seba svätých, nepoškvrnených a bez úhony.“

To, čo spôsobuje vo svete nepokoj, čo ničí a rozbíja pokoj medzi ľuďmi, to, čo nás znepokojuje v duši, čo spôsobuje nepokoj v nás, to apoštol menuje v tomto texte dvoma pojmami: **odcudzení a nepriateľského zmýšľania**. Stručne, ale úplne presne. Toto nastalo vo svete a v ľudskej duši pri strome pokušenia v rajskej záhrade. Došlo k odcudzeniu medzi človekom a Bohom, a tým zároveň medzi človekom a človekom. Boh už nie je človeku blízkym, už nie je pre

Neho Ten, ktorému dôveruje, ktorému verí, ktorého miluje. Boh sa stal pre človeka cudzincom, od ktorého nečaká nič dobré, ktorého sa obáva, ktorého nepozná a ani veľmi nechce spoznávať. A cudzincami sa stávajú ľudia navzájom, odcudzení jeden druhému. Každý hľadá a chráni už len svoje záujmy, už nedbá na toho druhého, naopak, v blížnom, v druhom človeku vidí príčiny svojho zlyhania a svojho nepokoja a nešťastia. Ba človek sám sa stáva na stvorenom svete cudzincom, poznačeným hriechom na čele, ako si to neskôr vypočuje Kain.

A z toho vyplýva to druhé, namiesto priateľstva, ktoré malo byť tým najlepším, čo Boh daroval človeku, zaplnilo myseľ človeka nepriateľské zmýšľanie. Boli ste odcudzení a nepriateľského zmýšľania... Človek už neprijíma Boha a neprijíma druhého človeka. Apoštol teraz pokračuje v evanjeliu Ježiša Krista, v dobrej zvesti pre človeka.

Boh tieto dve hrozivé mocnosti v Ježišovi Kristovi premohol a odstránil. Zmieril nás so sebou. Odstránil nepriateľstvo a obnovil lásku. Dokonca nás – cirkev – poveril službou zmierenia 2K 5, 18 – 21. „**Už nie sme cudzinci, už sme domáci Boží. Zboril priehradný múr, ktorý nás rozdeľoval a oddeľoval**“ (Ef 2, 14), z dvoch stvoril v sebe jedného, nového človeka. Prijíma nás – hriešnych. Prijal nás – neprijateľných. Nás, ktorí sme boli nepriateľského zmýšľania. Tým úžasným činom na Golgote, tým úžasným a zvláštnym konaním vytvoril nové stvorenie. Apoštol hovorí – dosť odvážne – že teraz sme pred Bohom svätí, čistí, nepoškvrnení. Sme schopní nového života, sme schopní nažívať v porozumení a láske, sme schopní konať dobré veci v moci Božej, v moci a z moci Kristovej. A to je naozaj dobrá novina, dobrá správa pre nás. Teraz vieme, čo znamená pre nás Ježiš Kristus.

Máme v duši pokoj a ten si nedáme vziať. Isteže, diabol by nám ho chcel vziať, diabol by nás chcel presvedčiť, že pred Boha nemôžeme takí, akí sme, že sa musíme najprv nejako polepšiť, musíme nejako lepšie vyzerat'... Ale to je jeho klamstvo. Pavel nás ubezpečuje – Boh nás prijíma, Boh nás zmieril so sebou. A teraz – v Jeho moci – žijeme nový život. Zmierme sa aj my s Ním. Nažívajme v Jeho moci, v Jeho láske, v Jeho pokoji. Amen.

4. Boží úmysel

1Tim 2, 3 – 4:

„Toto je dobré a príjemné pred naším Spasiteľom Bohom, ktorý chce, aby všetci ľudia boli spasení a došli k poznaniu pravdy.“

Pre pokoj v duši je dôležitý nielen náš vzťah k Bohu, ale aj náš vzťah k ľuďom. A náš vzťah k ľuďom si tvoríme najlepšie vtedy, ak máme na zreteli Božie slovo, ak máme na zreteli Božie úmysly s ľuďmi.

Aké sú úmysly Božie s ľuďmi? Možno sme trochu prekvapení, keď čítame apoštolove slová. Boh chce, aby všetci ľudia boli spasení a došli k poznaniu pravdy. Boh má záujem o všetkých ľudí. To je to prvé, čo nás oslovuje. Nielen mňa, nielen mojich blízkych, nielen tých mojej viery, ale všetkých! Kvôli tomu poslal na svet svojho Syna, kvôli tomu ho vydal na potupnú smrť. Kvôli tomu dáva zvestovať evanjelium všetkému stvoreniu, kvôli tomu odkladá tresty a prichádza s milosťou. Táto apoštolova správa trochu a možno aj zásadne opravuje naše náboženstvo, predstavy našej viery.

Naše úmysly voči ľuďom sú vo väčšine prípadov iné. Rozdeľujeme si ľudí na dobrých a zlých a seba celkom samozrejme dávame na stranu tých lepších. Občas síce povieme, že aj my sme zlí, ale nie až tak veľmi, ako tí skutočne zlí. Naša predstava je taká, že Pán Boh by mal zlých ľudí trestať a dobrých odmeniť. Takúto predstavu mi raz tlmočil na vyučovaní konfirmandov jeden žiak. Keby vraj Pán Boh trestal zlých a odmeňoval dobrých, potom by všetci v Neho verili. Zamyslel som sa nad jeho odpoveďou a urobili sme malý pokus. Oslovil som prítomných otázkou: Koho z vás by mal Pán Boh odmeniť a koho potrestať? Nastalo ticho. Položil som otázku ináč: Kto z vás je dobrý, nech zdvihne ruku. Nič, ticho. Najprv boli dva-tri pokusy zdvihnúť ruku, ale napokon nikto. Skúsil som to znovu: Ondrej, si ty dobrý, alebo zlý? Ondrej sa postavil a hovorí:

Viete, moja mama hovorí, že niekedy som dobrý ako med, ale niekedy že sa nedá so mnou vydržať – taký bývam zlý. Ahá! – hovorím. Tak ty si dobrý aj zlý. Tak čo má s tebou Pán Boh urobiť? A tu sme sa dostali k myšlienke vykúpenia. Dostali sme sa k myšlienke, ktorú napísal apoštol Pavel v liste rímskym kresťanom: „**Niet spravodlivého ani jedného, nieto rozumného, nikoho, kto by hľadal Boha.**“ Keby Pán Boh trestal zlých, dopadli by sme podobne ako ľudia potopy, neobstáli by sme. Preto Boh prichádza s vykúpením, prichádza s milosťou, s láskou, ktorá jedine uzdravuje človeka. Prichádza pre všetkých., Naše rozdeľovanie na dobrých a zlých je trochu povrchné, skreslené (Mt 7, 3 – 5). Práve z takého rozmýšľania a posudzovania vzniká nepokoj v našej duši.. Apoštol nás teraz hádže všetkých do jedného koša. Všetkých.

Ešteže Božie úmysly sú iné, lepšie ako tie naše. Čo chce Boh? Vieme to? Boh chce, aby všetci ľudia boli spasení a došli k poznaniu pravdy. Kvôli tomu ustanovil zvestovanie evanjelia, kvôli tomu vybudoval cirkev, kostoly, kazateľnice. Ten, kto už poznal viac, kto viac prijal, je tu pre druhých. Komu Božie slovo otvorilo oči, kto bol spasený a spoznal pravdu, ten prvý pohľad obráti k ľuďom okolo seba. K tým, ktorí ešte nepoznali pravdu. A koná s láskou všetko možné, aby im pomohol. Nie kritikou, posudzovaním ohováraním, ale modlitbami a dobrým slovom. To je príjemné a dobré pred Bohom, tak to s nami myslí náš Boh.

Keď takto porozumieme Božím úmyslom, vtedy sa v našej duši usídli pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum. Vtedy budeme vnímať ľudí ako bratov a sestry, ako Božie stvorenie, ako tých, o ktorých sa Boh zaujíma a chce, aby boli spasení.

Na záver len malá poznámka: v texte je obrátené poradie slov: ... **aby boli spasení a došli k poznaniu pravdy** – na rozdiel od J 8, 32. Po zamyslení však zbadáme, že ide o to isté – na prvom mieste je Božie konanie. Najprv spasený – až potom spoznáva pravdu. Aj toto poznanie upevňuje pokoj v duši.

5. Zápas, boj viery

1Tim 6, 11 – 12 (R 5, 1 – 2):

„Ty však, človeče Boží, pred takýmito vecami utekaj a snaž sa o spravodlivosť, pobožnosť, vieru, lásku, trpezlivosť, krotkosť. Bojuj dobrý boj viery, dosahuj večný život, do ktorého si povolaný a pred mnohými svedkami vyznal si dobré vyznanie.“

Viera je viackrát označená v Biblii ako boj, zápas. A boj neprináša so sebou moc pokoja, prináša a vnáša do duše skôr nepokoj, obavy, úzkosť, neistotu, vzrušenie. Pôstna doba upriamuje pozornosť na Ježišov boj a zápasy, až po ten najposlednejší – na Golgote Takže pôstna doba sa nám nejaví ako upokojujúca, ale skôr ako znepokojujúca. Neprináša pokoj, ale skôr nepokoj. A predsa náš Pán Ježiš Kristus bol a je Knieža pokoja. On prežíval všetky boje a zápasy viery uprostred nepokojného sveta s vnútorným pokojom. Jeho duša bola neraz plná vzrušenia, nepokoja, úzkosti – a predsa napokon to všetko prekonával, napokon z Neho vyžaroval pokoj a istota.

Keď pátrame po zdroji Jeho pokoja, objavíme hneď na začiatku, ako to robil. Viackrát čítame, že zavčas rána odchádzal do samoty a modlil sa. Základný zdroj Jeho pokoja bol v kontakte s Otcom nebeským. Jemu vyrozprával všetky nepokoje duše, Jemu rozprával o svojich zápasoch aj o tom, čo videl a zažíval okolo seba, u Neho hľadal a nachádzal odpovede, povzbudenie, zaslúbenie. Jeho spojenie s Bohom, Otcom nebeským, bolo veľmi pevné, živé, praktické. Aj nás povzbudzuje, aby sme pôstnu dobu využívali na prehĺbenie vzťahu s Bohom, Otcom nebeským, predovšetkým v modlitbách, v živom modlitebnom živote; v osobnom, skrytom aj spoločnom a zjavnom. Dnes by sme to mohli pomenovať a praktizovať ako pôstne meditácie – s Bohom a v Bohu.

Druhou Jeho istotou, z ktorej čerpal pokoj, bola istota v Bohu. Vedomie, že prichádza od Boha, že Otec je s Ním, že je s Ním a bude s Ním vo všetkých bojoch a zápasoch. Povedomie

istoty v Bohu. Toto uistenie v Bohu získal na začiatku svojho pôsobenie, pri krste, kde zostúpil na Neho Duch Svätý v podobe holubice a kde zaznel hlas: *Toto je môj milovaný Syn...*

Týmto obracia aj našu pozornosť k začiatkom našej viery, k jej základom. Tým prvým je krst, ktorý sme vo väčšine prípadov prijali už ako malé deti. Aj nám bol už tam udelený dar Ducha Svätého, aj nám sa už tam dostalo uistenia z Božieho slova, skrze krstiaceho farára, že Kristus umrel za nás, aj za mňa... Už tam sa nám dostalo povolania k večnému životu. Na to nezabúdajme, toto si vždy pripomínajme, keď sa nás zmocňuje akýkoľvek nepokoj. Som vykúpené Božie dieťa. Apoštol potom ešte spomína druhý krok – vyznanie viery pred mnohými svedkami. To je v našej liturgii konfirmácia. Utvrdenie vo viere na základe vyznania viery v Trojjediného Pána Boha. Boh nás prijal v krste a my sme sa k Nemu vedome priznávame v konfirmácii. Uverili sme a vyznali pred mnohými svedkami. Veríme a vyznávame svoju vieru pred mnohými svedkami. To sú dve základné istoty nášho pokoja v Bohu.

Nie sú samoúčelné. Na ich základe vstupujeme do boja viery. Apoštol ho opisuje veľmi konkrétne a podrobne – v dvoch krokoch, v dvoch etapách. Prvý krok je doslova útek pred zlým. Nie útek z boja, ale útek pred konaním zlého, pred pokušením, pred zvodom. Utekaj!!! Druhým krokom je snaženie za dobrom, za tým, čo je podstatou kráľovstva Božieho. Snaž sa, usiluj zo všetkých síl!!! To všetko v moci Božej, to všetko v Ježišovi Kristovi, našom Pánovi, to všetko v moci Ducha Svätého, ktorý nám je daný. Amen

6. V Jeho šľapajach

1Pt 2, 21 – 23

„... lebo na to ste boli povolaní; pretože Kristus trpel za vás, dal vám príklad, aby ste nasledovali Jeho šľapaje. On nikdy hriechu neučinil, ani ľsti nebolo v Jeho ústach; keď Mu zlorečili, nezlorečil; keď trpel, nehrozil, ale porúčal Tomu, ktorý spravodlivo súdi...“

Kresťanstvo sa od počiatku stretávalo s neporozumením, odporom, ba aj prenasledovaním. A s odporom a odmietaním i prenasledovaním sa stretáva podnes. Niekde je to otvorené nepriateľstvo a prenasledovanie, inde je to skrytý odpor a neporozumenie. V našej krajine máme v súčasnej dobe náboženskú slobodu, môžeme slobodne prejaviť svoju vieru, slobodne uctievať nášho Pána Ježiša Krista a Otca nebeského na spoločných i súkromných bohoslužbách. A predsa aj tu cítime akési zaznávanie viery v Ježiša Krista, akoby to bolo niečo nemoderné, zaostalé, zbytočné, ba až škodlivé, neraz aj medzi najbližšími. Prečo je to tak? Ved' evanjelium prináša a prinášalo evanjelium Ježiša Krista o Božej láske a milosti, prinášalo zvesť o pokoji a zmierení s Bohom i ľuďmi, prinášalo nový vek – kráľovstvo Božie. Prináša skutočnú zmenu predovšetkým osobnú zmenu človeka a jeho zmysľania. Z nepriateľov robí priateľov, z rozhnevaných uzmiernených, zavidímení na prajnosť...

Prečo je to tak? Jednu z odpovedí nachádzame v prečítaných slovách apoštola Petra. Nie je všetko kresťanstvo, čo sa za kresťanstvo považuje alebo vyhlasuje. Je veľa mŕtveho kresťanstva, niekedy sa prejavuje len po formálnej stránke, ako kultúrny fenomén, pestuje sa len ako zvyk a odkaz predkov bez toho, aby si jeho nositelia a vyznávači uvedomovali, čo vlastne veria, čo vlastne majú, čo vlastne žijú. Keď sa apoštol Peter zamýšľal nad tým, aké je vlastne živé kresťanstvo, vyjadril to stručne a zreteľne: **v Jeho šľapajach**. Skutočne kresťanstvo je nasledovanie Ježiša Krista. Ilustroval to pár skutočnosťami z Ježišovho života. Všimnime si aspoň dve: keď mu zlorečili, nezlorečil, keď trpel, nehrozil. S Ježišom skutočne prichádza a vlamuje sa do nášho sveta nový svet a nový vek – kráľovstvo Božie. Kráľovstvo, v ktorom hlavnou bude láska, skutočná láska. Ježiš akoby nám otvoril okno do tohto nového sveta aj týmito dvoma skutočnosťami: keď Mu zlorečili, nezlorečil; keď trpel, nehrozil. Uvedomujeme si, o čom je reč. Aké je to odlišné od sveta, v ktorom žijeme, často aj od nášho skutočného zmysľania. Nám ani nemusia zlorečiť a my už zlorečíme, my ani tak veľmi netrpíme, ani nie sme tak veľmi ukrižovaní a už hrozíme odplatou a postihom... Apoštol Peter volá k nasledovaniu. Aby sme skúsili vkladať svoje nohy do šľapaj

Ježiša Krista. A zmenu zbadáme ihneď. Začne sa meniť naše okolie, ľudia sa k nám začnú správať ináč a aj my sa začneme meniť zvnútra. V Jeho šľapajach...

Ak máme nepokoj v duši, skúsme to aj v tejto pôstnej dobe: vkladat' svoje nohy do šľapají Ježiša Krista, napodobňovať Jeho správanie. Možno sa nám to hneď nebude dariť, možno len sem-tam urobíme podarený krok, ale – vyplatí sa to.

Asi to nedokážeme zo svojej moci, ale v moci Ducha Svätého dokážeme veľké veci. Amen.

7. Uzdravení a navrátení

1Pt 2, 24 – 25:

„... na vlastnom tele vyniesol naše hriechy na drevo, aby sme odumreli hriechom a žili spravodlivosti; Jeho krvavé rany vás uzdravili. Boli ste ako blúdiace ovce, ale teraz ste navrátení Pastierovi a Biskupovi vašich duší.“

Stav človeka pred príchodom Ježiša Krista alebo stav súčasného človeka, ktorý žije bez Krista, charakterizuje apoštol Peter dvoma slovami: nemocný a blúdiaci.

Choroba duše a blúdenie spôsobuje predovšetkým nepokoj v duši. Spôsobuje rozvrat morálky, rozvrat spolunažívania. Príčinou tejto hroznej choroby duše sveta je hriech. Hriech, otroctvo hriechu, život v hriechu spôsobuje, že človek nie je schopný života v skutočnej láske. To preto, že hriech umŕtvil dušu, hriech premieňa ľudskú dušu, ktorá bola stvorená pre lásku, premieňa ju na sídlo sebeckta, a tým na sídlo všelijakých nerestí, prekrútených myšlienok a názorov. Ľudia by aj chceli nažívať v láske, vo vzájomnej úcte, v družnosti, ale nie sú toho schopní – pre sebeckto, pre egoizmus duše. Všelijako sa to snažia prekonať, všelijako sa usilujú uzdraviť ľudskú dušu. Výchovou v rodinách, vzdelávacím systémom, dobrými zákonmi, dobrou politikou, ale výsledok je stále žalostný. Duša človeka bez Krista je chorá, nevládna, neschopná lásky, skutočnej lásky. Takej lásky, ako ju predstavuje apoštol Pavel v trinástej kapitole prvého listu do Korintu.

Druhým problémom človeka vo svete bez Krista je blúdenie. **Boli ste ako blúdiace ovce.** Mysli sa tu na blúdenie ľudského myslenia, ľudského hľadania pravdy, spravodlivosti, pokoja, spolunažívania. Každý prichádza so svojimi myšlienkami, so svojou pravdou, so svojimi predstavami, každý hľadá to najlepšie pre seba a nemyslí na druhých – to je to blúdenie človeka, blúdenie ľudského myslenia a potom aj konania.

Teraz ste uzdravení a navrátení Pastierovi. To je to, čo nám Boh dal v Kristovi, čo máme obsiahnuté v tom slove vykúpenie a spasenie. V Ňom a jedine v Ňom sú skryté všetky poklady múdrosti a známosti; v Ňom máme vykúpenie a odpustenie hriechov – píše apoštol v Liste Kolosenským. Uzdravení a navrátení. Najprv uzdravení – uzdravená duša a potom, následne aj zdravý celý človek. Uzdravenie začína v Kristovi, skrze dielo vykúpenia.

Uzdravenie začína pokáním a pokračuje pokojom v duši.... Pokoj v duši prináša potom nový spôsob života, života v láske Kristovej, v Jeho pokoji.

A potom aj navrátení. Navrátení k Pastierovi duší... Prichodí mi na myseľ Žalm 23: *Hospodin je môj pastier – na pastvách zelených ma pasie, k vodám občerstvujúcim ma privádza...*

K pôstnym úvahám patrí aj úvaha o uzdravení a navrátení. Niektorí ste to už prežili, zakúsili, spoznali a vydávate svedectvo. Tí, ktorí ešte nepoznajú, ktorí len túžia a hľadajú, pre tých je tu dobré slovo – Ježiš Kristus.

Uzdravení a navrátení. Čo teraz, čo ďalej. Čo znamená hriechov odpustenie. Jeho rany vás uzdravili. Odpustenie hriechov neznamená len to, že nám je odpustené niečo, čo sme urobili zle. Apoštol Peter ide ďalej. Zdôrazňuje, že hriech je mocná sila zla, ktorá človeka zotročuje, nedovoľuje mu žiť v láske, konať dobro. Zbavuje ho schopnosti činiť dobro. Odpustenie potom znamená, že sme oslobodení z toho otroctva (J 8). Navrátená nám je schopnosť žiť pre spravodlivosť, žiť v láske Kristovej. Zmenilo sa všetko. Namiesto túžby po hriechu je tu túžba po

spravodlivosti, je tu pokánie a smútok nad každým nesprávnym krokom. Nastal nový rytmus života. Amen.

8. Prekážková dráha

1Pt 4, 1 – 2

„Keď Kristus trpel telesne, vyzbrojte sa aj vy tým istým zmýšľaním, že kto trpel telesne, prestal hrešiť, aby – dokiaľ je ešte v tele – nežil viac podľa ľudských žiadostí, ale podľa vôle Božej.!

Kresťanský život ako prekážková dráha.

Kedysi, keď som ešte bol mladý, na strednej škole, sme mávali športové hry. Absolvovali sme rozličné disciplíny, medzi nimi aj beh cez prekážky. Keď som sa na túto športovú disciplínu prvýkrát pozeral a potom aj bežal, pozeral som sa s údivom na pretekársku dráhu. A mal som pripomienku – trochu žartom a trochu vážne: Budem bežať, ale odstráňte z dráhy tie prekážky. Neskôr som si na ten vtip spomenul pri štúdiu teológie a pri zamýšľaní nad kresťanským životom.

Niektorí kresťania hovoria, že stali by sme sa kresťanmi, boli by sme kresťanmi, ale keby nám to odstránilo z cesty všetky ťažkosti. A niektorí kazatelia ich v tom ešte utvrdzovali a utvrdzujú: hovoria im, že keď sa stanú kresťanmi, nebudú mať v živote už nijaké ťažkosti.

Apoštol Peter nám v pôstnom rozjímaní chce o tom niečo povedať. Chce nám povedať, že kresťanský život je na jednej strane naozaj ľahký, ale na druhej strane sa môže zdať ťažký. To záleží od nášho pohľadu. Kresťanský život sa tak trochu podobá behu cez prekážky. Tie prekážky na ceste života majú svoj význam – tak, ako v športe. Nútia toho, kto sa stáva kresťanom, aby napredoval, aby rástol vo viere, aby podával stále lepší výkon. Apoštol to zjednodušene definuje takto: kto trpel telesne, prestal hrešiť... Súvisí to totiž s hriechom a jeho prekonávaním; tie prekážky tu sú, taký je reálny svet a život. Nakládal, nastaval ich tam diabol, stavia si ich tam neraz človek sám, svojím sebecstvom, zlými žiadosťami. Súvisí to aj s tým, aby človek spoznal lepšie sám seba, svoje sily, možnosti a schopnosti, aby dokonca spoznal aj svoje neschopnosti v zápase s hriechom. Ten zápas s hriechom sa totiž niekedy môže zdať taký ťažký, že človek má chuť to nechať tak. Alebo začne predstierať formálne kresťanstvo, stane sa pokrytcom, začne viesť dvojité život. Kresťanstvo sa naozaj na jednej strane môže zdať ťažké. Ale ak presvedčame človeka, aby sa stal kresťanom a hovoríme mu, že potom bude telesne trpieť..., môže to dopadnúť všelijako.

Našťastie, na druhej strane je kresťanstvo ľahké, ľahšie, ako čokoľvek iné. Sám Pán Ježiš povedal: **„Vezmite na seba moje jarmo a moje bremeno, lebo moje bremeno je ľahké a moje jarmo lahodné.** Ide o výmenu – ľahšie za ťažšie, dokonca lahodne za otrocké.

Ide o to, že v kresťanstve nejde iba o môj boj, o môj výkon, ide o to, že v kresťanstve je tu niekto, kto bojuje so mnou, dokonca za mňa. Kto vzal na seba moje bremeno a moje jarmo. Ježiš Kristus. Kresťanstvo je nasledovanie Krista, je to cesta s Kristom. Dostávame sprievodcu a s Ním je všetko jednoduchšie a ľahšie.

Zápas, boj, zostáva, ale mení sa spôsob. S Ježišom je cesta ľahšia, jednoduchšia, s Ježišom je beh naozaj ľahší... s Ježišom aj prekážky ľahšie prekonávame a – víťazíme.

9. Boh za nás!

R 8, 31 – 32:

„Čo teda povedať na to? Keď Boh za nás, kto proti nám? Ten, ktorý neušetril vlastného Syna, ale vydal Ho za nás všetkých, ako by nám nedaroval s Ním všetko?“

Keď sa Luther zamýšľal nad situáciou človeka pred Bohom, vyjadril ju slovami: Človek sa stal Božím nepriateľom. Je na úteku pred Bohom, pretože nemôže zničiť obviňujúci hlas svedomia. Niet pre neho cesty návratu... Beznádejne stratený.

Ináč však vyzerá situácia z Božej strany. Najprv je tu Boží hnev – vyhnanie človeka z raja, potom zmätenie jazykov pri babylonskej veži, potom Boží smútok pri potope sveta, zničenie stvorenstva, nový začiatok s Abrahámom od 12. kapitoly Prvej knihy Mojžišovej... To je len pár Božích krokov. Ich spoločným znakom je Boží záujem o človeka. Boh sa nezriekol sveta, ktorý stvoril. Neustále ide v ústrety človeku, vždy znovu začína nové veci. Hľadá človeka, hľadá záchranu pre nás. Aj pre nás! Tak je to až po Golgotu, keď Boh prehovoril vo svojom Synovi (Žid 1, 1).

Golgota je však úplne nový začiatok, iný, ako všetky doterajšie. Boh koná posledný, rozhodujúci krok, aby obnovil svoje stvorenie, aby obnovil človeka k pôvodnému obrazu. Boh koná úžasný krok – lásky. Obnovuje lásku. V 5. kapitole Listu Rímskym to apoštol vysvetľuje takto: *Ale Boh dokazuje svoju lásku k nám tým, že Kristus umrel za nás, keď sme boli ešte hriešni... boli sme zmierení s Bohom smrťou Jeho Syna už vtedy, keď sme boli nepriatelia...* (8, 10).

Golgota je symbol Božej lásky k nám. Viera je obnovením vzťahu k Bohu a Boha k nám. Apoštol má na tomto mieste zvláštne pomenovanie pre kresťanov: sú to ľudia milujúci Boha! Tieto slová si dobre zapamätajte. My obyčajne rozdeľujeme ľudí na veriacich a neveriacich, ale Boh to vidí ináč. On rozdeľuje ľudí na milujúcich a nemilujúcich (pozri J 21, 16 – 17).

Preto a práve preto sa apoštol odvažuje napísať: *milujúcim Boha všetky veci slúžia na dobro*. Ja to vnímam osobne aj takto: Boh si vyvolil a predurčil tých, ktorí Ho milujú. Vyvolil si a predurčil ľudí lásky. To je nový „prototyp človeka“, človek lásky. Taký, aký bol na počiatku, na obraz Boží.

Pôstne úvahy vedú naše myšlienky k láske, k milovaniu Boha. K otázkam o našej láske k Bohu. Už nie je na prvom mieste otázka: Či veríš?, ale otázka: Či miluješ Boha?

A tu zaznieva víťazný tón apoštolovej piesne ospravedlnenia. Boh je za nás! Boh je na našej strane. Boh ma prijíma! Bohu na mne záleží! Za koho je Boh? Za tých, čo milujú Boha! A aký máme o tom dôkaz? Dôkazom je Božia láska k nám. On začína, On je prvý, ktorý prichádza za nami, do našej biedy, do našich starostí, do nášho nepokoja – prichádza s láskou. Svojho Syna vydal za nás všetkých! Neničí, nehrozí, ale zachraňuje – láskou! Môžeme si byť istí, môžeme mať pokoj v duši aj uprostred nepokojného sveta. Našou istotou je Jeho slovo! Amen.

Jozef Grexa